

دائرة مخصوصه

در سعادتده باب عالی جوارنده

محل اداره :

مشرط القلم

۱۳۲۶

اخطار :

مسلكمزه موافق آثار جديده مع المنوئيه
قبول اولور

درج ايده يمين آثار اعاده اولتاز

ديبر، فلسفه، علوم، حقوق، ادبياتده و سياستمانده و بالخاصه كرك سياسى و كرك اجتماعى و مدنى احوال و شئونه اسلاميه در بحث ايدر و هفته ده بر نشر اولنور.

آبونه بدلى

صاحب و مؤسسلى :

در سعادتده نسخه سى ۵۰ پاره در

ابوالعلا زين العابدين - ح . اشرف اديب

سنه لكى

التى آيلنى

ممالك عثمانيه	ايچون	۸۰	۴۰	غروش
روسيه	»	۶۰۵	۳۰۵	روبله
ساثر ممالك اجنيبه	»	۱۷	۹	فرائق

تاريخ تأسيسى

۱۰ تموز ۳۲۴

قيراهه ن متوا بورو ايله كوندريليرسه سنوى
۲۰ غروش فضاه آلنير

عدد : ۶۳

۴ ذى القعدة ۳۲۷ پنجشنبه ۵ نشرين ثانى ۳۲۵

اوچنچى جلد

الدين جليل في علو مقامه ولكن انت بالمعاصي اهنته . الشرع حصين ببقاء اعماله ولكن انت بالمعاصي هدمته . الوعظ مفيد بكل انواعه ولكن ليس عندك من قبول . يا اخا العقل هب كلام الخطيب لا يفيد اليس يفيد الوعيد الذي جاء في الشرع . يا صاحب الرأي ان لم يكن لنفسك امر من الشرع فليكن لها زاجر من الطبع . يا غيوراً على الدين خف على نور اليقين فقد اشتد الكرب واتسع الدمع . يا بعيداً عن الاتحاد ان الاسود تسطو على الوحيد وتقول يا من اسلمته المعاصي لا بواب الشقاء او لا نيب الاعداء . يا من قضى العمر في توجع وما تنبه لطلب الدواء . يا من يخاف من حاكم الارض ولا يخاف من حاكم السماء . متى من النوم تفيق متى عن المعاصي تحول . دنياك ما لها للفناء فلما ذا اهملت التدبر فيما يكون وتركت الاعتبار بما كان . النار مأوى العصاة والجنة دار الاتقياء فلما ذا هجرت الطاعة ووصلت العصيان . دعا الملك الديان للهدى فلما ذا لاجاب الملك الديان . الموت حق والحساب حق فما ذا في القبر تحجب وفي الحساب تقول . حافظ على الوقت فربما زادك الموت اليوم او غدا . احترز من هواك كما تحترز من مواقع الهلاك والردى . تزود من التقوى فانك مسافر والسفر بعيد المدى . عود نفسك على التقوى تمل الرخا وتباع المأمول . روى مسلم عن ابي هريرة انه قال قال رسول الله « ص » من نفس عن مؤمن كربة من كرب الدنيا نفس الله عنه كربة من كرب يوم القيامة ومن يسر على معسر يسر الله عليه في الدنيا والآخرة والله في عون العبد كان العبد في عون اخيه ومن سلك طريقاً يلتمس فيه علماً سهل الله له به طريقاً الى الجنة وما اجتمع قوم في بيت من بيوت الله يتلون كتاب الله ويتدارسونه بينهم الا نزلت عليهم السكينة وغشيتهم الرحمة وحفهم الملائكة وذكرهم الله فيمن عنده ومن بطأ به عمله لم يسرع به نسبه صدق رسول الله

على شيخ العرب

بالخاصه اسلاميتك بك بيوك برتأثيري مشهود اولديغني بيان ايديور . « كوته » نك نظرنده اقطار شرقيه انسانيت خالصه وصافيه نك حكمفرما اولديغني يكانه محل ايدي . بوبيوك شاعر شرقه عائد اثارك كافه سني فوق العاده بر غيرت واهتمام ايله تدقيق ايتشدر . « وايمار » نفراتندن بعضيلري اسپانيادن عودتلرنده « كوته » يه اوراده اله كچيردكلري صحائف قرأنيهي هديه ايتديلر . بو صحيفه لر شاعرك بسبتون شوق وغيرتي آرديردى . مستشرقيندن « لوزباخ » بونلرك ترجمه سني درعهده ايتدى . « كوته » بو ائاده بسمله شريفه يي استساخه چاليشير ، فارسى رباعيلري تقليد ايدر ايدي .

« كوته » نك « ديوان » عنوانلى اثرى قرآن عظيم الشانندن مقتبس حقايق جليله ايله مالا مالا . « غزوة بدر » « بهشت اسلام » عنوانلى تصويرات شامانه سى تماميله قرآن كريمه موافق ، دها طوغريسى اندن مقتبسدر . ديواننده رموز و سرائر واديسنده نه وارسه كافه سى حافظ شيرازى يه خاص اولان اسلوب ادينيك زماننده كي افكار فلسفيه ايله نوعما تافيق وتوسيعندن بشقه برشى دكلدر .

« كوته » اختيار لغنده اسلاميتندن دها زياده درس سعادت آلمه باشلاى . حضور قلبى ، صفائى خاطرى انجق اسلاميتده بولدى .

« كوته » جناب حقه متوكل ايدي . بادى حضورى اولان بو فكرده الى نهايه ثبات ايتدى . دائماً شان الوهيتى تجليل ايدردي .

« انسان قوت و قدرتك مافوقده بر شى ياپميه مقتدر دكلدر » اعتقادنده بولنور ؛ بوقوت و قدرتك ، بشقه لر ينك خيرى ، منفعتى يولنده استعمالى وجوبى تكرار ايلردى . ذاتاً اسلاميتده بوكا قانع ، بونى آمردر .

ايشته مقاله نك خلاصه مالى بوندن عبارتدر . آرتق مقدمه مزك سبب ايتاني تحقق ايتدى ظن ايدر . عجباً اسلاميتى ترقيه مانع عد ايدنر بوسوزلردن بر حصه عبرت آليرلرمي ؟

« كوته » حقه يازيلان شو سطرلر بر مسلمك قلمندن چيقمش اوليدى بعض سيارده متهكمانه بر تبسمندن بشقه بر شى حاصل ايتزدى ؛ فقط دين مابين ايله علاقه سى ، مناسبتى اوليان بيطرف بر قلمك محصول اولديغى ايجون احتمال كه او چهره لرده خفيف بر قرمز يلق اولسون حاصل ايدر ؟

فريد

خطبه

— ۳ —

الحمد لله الذى حرم الفلاح على اهل الشقاء واتباع الاهواء . الحمد لله الذى حرم اهل الشقاق من حلاوة الوفاق واتحاد الآراء . الحمد لله الذى امره بين الكاف والنون . استغفره واشهد ان لا اله الا الله برى من كل واش كذاب خوان واشهد ان سيدنا محمداً امر باصلاح المفاصد لا بالغبية فى فلانة وفلان . اللهم صل وسلم على هذا النبي الذى الى الخير دعا وعلى آله وصحبه اهل الشرف المصون « اما بعد فيا ايها الانسان » الاسلام جميل باطف احكامه ولكن انت بالمساوى شوته .

اسلامده تسلك مذموميتى ، نتائج موله سى

سرور كائنات عليه اكمل التحيات افندمز ؛ امت واصحابى دنيا وعقباده نائل فوز ونجات اوله بيله جكلى اعمال وحر كاته ترغيب . . . اضمحلال وفساد اخلاقه داعى هر حال وكاردن تنفير بيور مشلردر . حيفا كه بز معشر اسلام برقاق عصر لردنبرى قانون احمدى يه اتباع ، انقياددن تباعد ايدرك بوكونكى هولناك وادى عطالته دوشمشيز . ايشته بو انحطاط حاضر مزى احضار ايدن اسباب مضمويه نك برى ده نظر شرع انورده مذموميت ، مقدوحيتى تنصيص بيوريلان تسلك بو امت طرفندن بر صنعت ، تجارت كى اعتياد ايدلمه سى اولمشدر . بونك مذمتى بيان صددنده شرف صادر اولان آثار سنيه شونلردر : « ان المسائه لا تحل الا لاحد ثلاثة الذى دم موجه اولدى عزم مقطع اولدى فقر موقع » ذلت سؤالى ارتكاب ايتك ، يعنى تركه سى ديلازمك حلال اولماز . آنجق شواوچ آدمندن بريسنه حلال اولور : ۱ — بر ادمك ديتنى تأديه به محكوم اولوب اوده مك ايجونده اقتدار ماليسى مساعد اولسه ،

۲ - دهشت انگیز بر آفته طوباش، مثلاً یا کیسی غرق اولمش ویاخامانی یاغش، یاخود فجأة بوکابکزر آجینه جق برحاله دوشمش بولنه
۳ - «مسکین دامتربه» یعنی قوت یومیسنی تدار کدن عاجز برحاله اوله ایسته بونلردن ماعدا احوالده دیلنمک حرامدر .

دیگر بر حدیثده «لوتعلمون مافی المسئلة ماشی احدالی احدیسه شئاً» معنای منینی : اکر بیلسه کز که ارتکاب عار تسئلده نلر وار، هیچ بریکز دیگر یکزدن بر شئنی استمک ایچون آدیم بیلده آتمازدی . «استغفوا عن الناس ولوبشوص السوالک» خلقدن استغناء ایدیکز، یعنی بر شئنی استمیکز، مسوا ککزی بیقماق و آیقلامق ایچون اولسه بیلده «لان یاخذ احدکم حبله ثم یفدو الی الجبل فیا کل ویصدق خیر من ان یسأل الناس» بریکز براب آلوب طاعه کیده رک کسندیکی اودونی کتوروب صائمسی و آنکله تعیش و آندن تصدق ایتسی ذل سؤالی التزام ایتمه سندن خیر لیدر .

«قوت الحاجة ایسر من الذل فیها» بر حاجتک فوت اوله سی آنک ضمننده اختیار اوله جق ذل و احتقار دن دها قولایدز .
«من یتکفل لی ان لایسئل الناس شیئاً و اتکفل له الجنة» کیمدر بکا ناسدن بر شی استمه مکی تکفل ایدن که بن ده اکا جتی تکفل ایدیم .
«یدالعلی خیر من یدالسفلی» کبی دها نیجه احادیث شریفه و آثار علیه واردر .

رسالتینام اقدمز یوقارودنبری ذکر و اثبات ایتدی کمز مقال حکمت اشتال لر یله انسان هر مشاقی اختیار ایتسون یالکیز علوجانی ، عزت ذاتی اخلاص ایده جک تسئلدن اجتناب ایتسون دیمک ایستور لر . (صلعم) . ایسته بونصوص شرعیهدن و نظر شرعهه حائز مرغویت اولان کسب و تجارتیه تسئلک تام نقیض و مخالف اوله سندن امر مذکورک دین اسلامده مذمومیت ، مقدوحتی و اضحاً مستبان اولمقدهدر .
امت مرحومه نك ماده تسئل حقهده کی آثار سنیه احکامنه اخلاق و افعالی تطبیقه اهتمام ایتدی که مادی ، معنوی مضراته کر قنار اوله جقلری نزد رسالت پناهیلرنده قطعاً معلوم اولدیغندندر که ارتکاب عار سؤل در که سنه دوشمکدن شدتله نهی و تنفیر بیوریور لر .

شمدی کله لم بووصایای نبویه ایله حال حاضر مرکز تطبیق و مقایسه سنه : صدهزار تأسفله بوندهده تماماً عکسنی اعتیاد ایتمش اولدیغمز کورورز . خیر البشر اقدمزک ذل سؤل الذن اجتناب امرینه و یردکلری اهمیت عظیمیه رغماً احکام شرعیه بی ناسه تبلیغ و تدبیر وظیفه مهمه سیله مکلف ، یار و اغیاره دین احمدینک شان ، شرفی اعلاء ، محافظه ایتمکله موظف اولان علماء کرامک صنعت ردیئه تسئلی مدار تعیش عد ایتهلری بونک انتاج ایده جکی نتایج مؤلمه بی اضعاف مضاعفه اوله رق انتاج ایتیه باعث اولمشدر . چونکه فساد و صلاح امتک منبعی علماءدر . بر جمعیت بشریه نك ارباب فضل و عرفانی آنک نظر نده «العلماء امنأ الله» مصداقجه امنیت ، عزت نفسه صاحب ، قدر و اعتباره مالک اوله سی درجه وجوده ایکن بالعکس دیلنجیلک مرتبه سنه تنزل ایدرسه وای اوملتک حاله ! . . .

عالم اسلامک هانکی طرفنده اولورسه اولسون بو حال اخلاق مسلمین اوزرنده وار قوتیله اجراء تخریبات ایتمکدهدر .

علماء و طلبة علومک حسب الورائه مبلغ و واعظ احکام دین اوله لر یله ارتکاب عار سؤل ایتهلری بیننده نه بیوک تضاد ، تناقض واردر . زیرا هیچ بر سائل واعظ و ناهی عن المنکر اوله دینی کبی کندی تجارتی ، معیشتی علیهنده شق شفه ایده مز ؛ ایدرسده او قدر فائده بخش اوله مز .

کوچک بر مثال ایله مقصدی ایضاح ایدم : جر اصولی جاری اولان مالک عثمانیه شهور ثلاثه مناسبیله بر قصبه ، یا ناحیهده بولنان برخواجه ، بر طلبه اهالینک حسن توجه لرینی اکتساب ایله صدقه و احسانلرینه نائل اولمق ایچون خلقک اخلاق و عاداتنده کورمش اولدینی احوال غیر مشروعه بی تعداد ایدوب آنلری رنجیده ایده مز ایدرسه مأیوساً عودت ایده جکنی دوشنور .

ایسته بوجر اصولی و قبیله طلبة علومه مدار تحصیل اولمق و دها دیگر ملاحظات ایچون وضع و تأسیس ایدلمش ایسهده بو کونکی نتیجه سی اعتباریله عظیم مضرات تولید ایده کلیمکه بولمشدر .

سلك جلیل علمی به سلوک ایدنلرک تسئل آالشدر یلوب عالی اولان شرف و حیثیتلرینک شوصورتله پامال ایدلمسی حتی بر قاق سنه مدرسهده بولنان و یا هیچ بولنمان اشخاصک کسوة امام اعظمی آلت تسئل اتخاذا یلر ی علماء و طلابی اعین ناسده او قدر تنزیل ایتمشدر که بر صارقلی کورن آدم آنک دیلنجی اوله سنده هیچ تردد ایتیه رک یان چیزیه مجبور اولیور .

بوجر اصولی یالکیز مسلك علمی به سالك اولانلری دکل ، عوام ناسی دخی دیلنجیلکه آالشدر مشدر . چونکه بو اصول اولیمان دیگر ممالك اسلامیهده بو حال او قدر ایلرویه کیتامش اولدینی کورولمکدهدر . از جمله ترکیه ایله هم جوار اوله مملکتتمز قریمک یرلی اهالیسی اراسنده بو طریق بد نامی مدار معیشت اتخاذا ایدنلرک عددی او قدر اعظام ایدیله جک درجهده دکلسهده قره دکز سوا حاندن و آنقره طرفلرندن کلنلرک عددی لایعد و لایخصی در . قریم اهالیسی اولدجه فقراء و علماء پرور اولدیغندن بو تجارت اربابنک یکونی سنه بسنه تزايد ایدیور . بونلر بر طاقم خواجه قیافتنده کنج دینچ صبا صاعلام ، عسکر فغانی ، سابقه لی حریرلردن عبارت اولوب اسلامیت نامنه ارتکاب ایتدی کلری فواحش قائمه مشدر . اهالی و حکومت محلیه بونلرک صوك درجه تحمل فرسا حرکات ردیلا نلرندن پک زیاده بیقمش ، بونکلهده قالیوب شان عالی اتراکی روسلر و روسیه اسلاملری نزدنده نزیله بادی اولمشدر . حکومت حاضره مشروطه نك بو خصوصه نظر دقتی جلب ایدرز .

بو کیلرک دامن پاک علمایی لکه دار ایتمه سنهده هیچ بر مسلمانک وجدانی راضی اوله مز . بو آدملر کندی طولایلرینی تدویر ایتمک ایچون اسلامده موجود وظائفک اک مهمی اولان وعظ و نصیحتی کندیلرینه واسطه تسئل عد ایتلری امت نظر نده بوا مر مهمک قدر و شرفی تنقیص ایتمشدر . زیرا بو کروهک وعظ و نصیحتلری سراپا

حضرتلرینک ایلک وظائفندن اولدیغنی اسلامیت نامنه عرض و اخطار ایلر ونظر دقتلرینی جلب ایلرز .

عالم اسلامک ترقی و تعالیسنی خالصاً لوجه الله آرزو کش اولان فضلامزدن جر اصولنک هانکی شکل و صورتیه افرایغی لازم کله جکله دائر مطالعات عالمانه لرینی « صراط مستقیم » ستونلرنده کوزمکی ازجان ودل تمنی ایلرز .

قریم : یالطه

قریمی یعقوب کمال

فلسفه حیاتیه

یاخود

اثبات واجب

ذوی الحیاتده حادثات نسبییه

حادثات نسبییه ایکی نوعدر :

(۱) انطباع و تعاملی غیر ادراکی اولان حادثات ،

(۲) انطباع و تعاملی ادراکی اولان حادثات .

برنجی صنفه بذاته اجرا اولنان افعال ویا افعال منعکسه ، ایکنجی صنفه سوق طبیعی و افعال ارادیه داخل اولور .

افعال منعکسه — قواء خارجییه حجرات احتساسیه اوزرینه تأثیر ایدهرک اوراده تغیرات کیمیویه حصوله کتیررکه بوحال انطباعی تشکیل ایدن و بورادن ذوی الحیاته مخصوص بر شکل مقدرت اولان سیالیه عصیه تولد ایدر . سیالیه عصیه پک چوق حجرات عصیه آره سندن کچهرک بر حجره متقلصیه یعنی لیف عضلییه منجر اولور واوراده تعامل حصوله کلیر . نه انطباع ، نه ده تعامل ادراکی دکلدر . افعال منعکسه شخصک خبری اولمقسزین اجرا اولنور . بوحادثات شخصک تفدیسنه مربوط اولوب محیط خارجی ویا تناسلی ایله مناسبتی وارددر . بونی بر مثال ایله ایضاح ایدلم :

غدا ، معدیه واصل اولنجه . بر انطباع او یاندیرمرق معدده حرکات معلومه سیله تعامل اجرا ایدر . بر مقصد اوزرینه اولان بوانطباع و تعاملدن ومعددنک فعلنی تسهیل ایچون ، افراز ایچون عصاره معدویه دن شخصک اصلا خبری یوقدر .

بر جسم مضی دن صادر اولان شعاعات کوزه واصل اولونجه طبقه شبکهده بر انطباع حاصل ایدهرک عضلات هدیهه نک تقلصی ویا استرخاسیله و بالنتیجه جسم بلورینک محدبیتنک تزیید و تناقصیله بر تعامل حصوله کلیر که جسم مضینک خیالی دوغریجه طبقه شبکه اوزرینه ترسم ایتسون . شاید بوجسم کوزدن اوزاقلاشدیریلیر ویا یاقلاشدیر . یلیرسه عضله هدیهه تقاضی و جسم بلورینک محدبیتنک تغیری او یله بر طرزده وقوعه کلیر که خیال دائماً طبقه شبکهده ترسم ایدر . بویله اولماسه ایدی اشیایی بالمشاهده تفریق ایتک ممکن اوله مازدی . بوشایان حیرت افعال ، بر مقصده مبنی اولوب او یله بر صحت خارق العاده ایله اجرا اولنور که شخصک اونک وجود و غایه سندن شبهه بیله ایتز ، یعنی بیله مز . فیسسیولوژیده افعال منعکسه یه دائره ها پک چوق مثاللر

زکات و صدقه فضاثلندن ، و کنیدیلرک محتاج معاونت ، البق احسان اولملرینه دائردر .

اسلاف عظام « رحمهم اه » حضرتنک بونقطه دن اخلاق و عاداتی تفتیش و تتبع اولنه جق اولورسه بوندن بر ایکی عصر اولنه کله قدر آنلرک هربری برر تاجر و صاحب صنعت اولوب حیات ومعیشتلرنده شمیدیکی کبی ذلت ، مسکنتی قطعاً ارتکاب ایتدکلی کورلمکده در . بوکون محافل علمیه ده تألیفات نحریرانه لرله بر موقع مهم احراز ایدن نقه اادن بزار ، زجاجلرک منسوب اولدقلمری صنعت و تجارتلریله شهرتشار اولملری بومدعامزی اثباتده برهان قوی تشکیل ایدیور . حتی متقدمین بوبابده صوک درجه احتیاطه رعایت ایتش اولملرندن طولاییدر که علمای دینک کندی منفعت شخصیله رینه انهماک و تمایله میدان براقیه رق وظیفه نشر و تبلیغی سربست و هر درلو تقییددن وقایه ایچون آنلره اجرت بدلنده امامت ، خطابت ، وعظ و نصیحت کبی وظائف دینییه پی تجویز بیورمه مشلدر .

ایشته بوضورتله اسلاف مشکات نبوتدن اخذ و تلقی ایتدیکلری انوار لامعه ایله قلوب امتی تنویر ایتکله بحق « العلماء ورثة الانبیاء » سرینه مظهر اولدقلمری حالده هر نه دنسه اخلاف اودرجه بالاتری احراز ایدمه مدیکلری عالم اسلامک بوکونکی حالی پک اعلا اثبات ایتکده در . ملل اجنبیه نک بوجهتدن احوال عمومیدلرینه کوز کز دیره جک اولورایسه ک آنلرده بومرض مزمنک اصابت زدکانتی غایت محدود بولورز . باخصوص « وضربت علیهم الذلة والمسکنة . . » حکم منیفیله محکوم اولان طائفه یهود حیرتفرزا سعی واتحادلری وعالم تجارتده ید طولایه مالک اولملری سایه سنده بر نوع ذلت ، حقارتدن تخلص کریبان ایدهرک نمونه اولیه کسب استحقاق ایتدیلر .

نه قدر آجیقلی بر حالده یزکه « کنتم خیرامة اخرجت للناس . . . » تبشیرات سبحانییه سی ایله مبشر اولدیتمز حالده محضا عطالت و فساد اخلاقنک سیئاتی علمامزی ، ملتزمی ، هیئت مجموعه مزی اجانب نزدنده دینلنجیلک ایله محکوم ایتشددر . بلاد اسلامییه ده سیاحت ایدن بر سیاح زقاقده دینلنجیلرک هجوم و محاصره سندن اوصانوب بیقیور . حتی تکرار کلوب کورمکدن اکراه ایدیور . حالبوکه بلاد غربیه ده غیر مسلم بر سائل روحانییه ، باخصوص یهودییه تصادف ایدلیور .

خلاصه عصر لردنبری محو وانقراض مزی اعداد ایلان عادات ، معتقدات غیر مشروعه یی تشخیمله آندن بو کتله معظمه اسلامییه نک رقابنی آزاد ایلک اولیای امور اسلامک وظیفه مقدسه سی اولدینی لاریب فیه در . بنابرین نظرگاه مسلمین اولان مرکز خلافتک بو کبی شان عالی اسلامییه شین ایراث ایدن ، اخلاق و وقار علمایی افساد و پریشان ایلین « جر » اصولنک آلمش اولدینی شکل وخیم حاضرندن یادیکر بر صورتیه تحویلی ، یاخود بتون بتون لغوی شقلرندن برینی انتخابله هیچ اولمه علماء دینی بو نوع ذلت و حقارتدن قور تارمق حکومت مشروطه عادلانه ک ، ده اوطوغریسی مسسک جلیل علمیه نک سعادت حال واستقبالی متکفل اولان مشیخت مآب شیخ الاسلام افندی